

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi R. N. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 11 października 2007 r., sygn. akt I Ca (...),

wydanego w sprawie z powództwa R. N.

przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu

„L.(...)” Nadleśnictwu O. w O.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Generalnej

o zapłatę, zakaz immisji i nakazanie wykonania czynności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2010 r.,

odrzuca skargę i odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania skargowego.

R. N. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 października 2008 r. sygn. akt I Ca (...) oddalającego apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 12 grudnia 2007 r. Sąd pierwszej instancji wyrokiem tym oddalił powództwo skarżącego o zapłatę, zakaz immisji i o nakazanie wykonania czynności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od orzeczenia w zasadzie sądu drugiej instancji i wyjątkowo – w przypadku określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c. – sądu pierwszej instancji, gdy przez jego wydanie

stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Skarga jest nie tylko środkiem nowym, ale – jak podkreślono w literaturze – wyjątkowym w skali europejskiej. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Z tego względu jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do omawianej kategorii wymagań należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy (art. art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Uwzględnienie bowiem skargi i stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, ma charakter prejudykatu, gdyż stwarza możliwość dochodzenia od państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez jego wydanie. Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się – jak uczynił to skarżący – do szkody niesprecyzowanej, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepublikowane). Trafnie w odpowiedzi na skargę podniesiono że skarżący wskazując szkodę w wysokości 20 000 zł nie odniósł jej do skonkretyzowanych okoliczności faktycznych sprawy, tj. nie uprawdopodobnił wskazanej straty przez wykazanie spadku dochodowości z upraw wikliny w konkretnych latach. Nie przedstawił też cen wikliny, ani nie wskazał jej nabywców. Skoro w skardze nie uprawdopodobniono szkody w sposób zasygnalizowany, to skarga nie spełnia tego wymagania.

Kolejnym elementem konstrukcyjnym, którego skarga nie zawiera jest „wykazanie że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie jest możliwe” (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). W judykaturze ukształtowany jest pogląd, że aby je spełnić nie wystarczy wskazać, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje skarga kasacyjna i skarga o wznowienie postępowania. Należy w tym zakresie przedstawić wyczerpujący wywód i oprzeć go na przekonującym uzasadnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140). Zwrot skargi o wznowienie postępowania nie oznacza, że nie

mogła, a nawet nie może być ona ponownie skutecznie wniesiona. Skarga nie zawiera jednak w tej materii żadnej argumentacji.

Skarżący przeoczył, że powód wniósł pozew osobiście z roszczeniami do końca niesprecyzowanymi. Dokonał tego po raz pierwszy pod względem podmiotowym i przedmiotowym na rozprawie w dniu 22 marca 2005 r., gdzie jako pozwany został oznaczony Skarb Państwa – Nadleśnictwo O. W takim układzie podmiotowym ukonstytuował się proces [por. np. k. (...)]. Powództwo zostało oddalone przeciwko Skarbowi Państwa – Nadleśnictwu O. Treść apelacji powoda jednoznacznie wskazuje na to, że powód wystąpił z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa – Nadleśnictwu O. Pominięcie więc w skardze pozwanego Skarbu Państwa, stanowiło nieprawidłowe oznaczenie strony pozwanej.

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Zważywszy na wyjątkowo trudną sytuację pozwanego, odstąpiono od obciążenia go kosztami postępowania skargowego.